

ARS ALBA RESTAURÁTOR BT
Szentendre, Alkotmány u 14.
tel/fax: 26-315-456
www.arsalba.hu

Szakmai beszámoló

A Rácalmási anyakönyv (1752) restaurálási dokumentációja

Tulajdonosa: A Budai Szerb Ortodox Egyházmegye Szentendrei Levéltára

Mérete: 217 x 340 x 55 mm, 748 p.

Restaurálás előtti állapotleírás:

Kötés: Elveszett. A gerincen látható bőr töredékekből feltételezhetően a korra jellemzően félbőr kötés lehetett. Oromszegőnek nincs nyoma.

Könyvtest: A könyvtest deformálódott. A 659. oldal előtt 1 lap kivágva, a 722-723. oldalak között 1 ív (6 levélpár) hiányzik, a 724-725 között 2 lap kivágva.

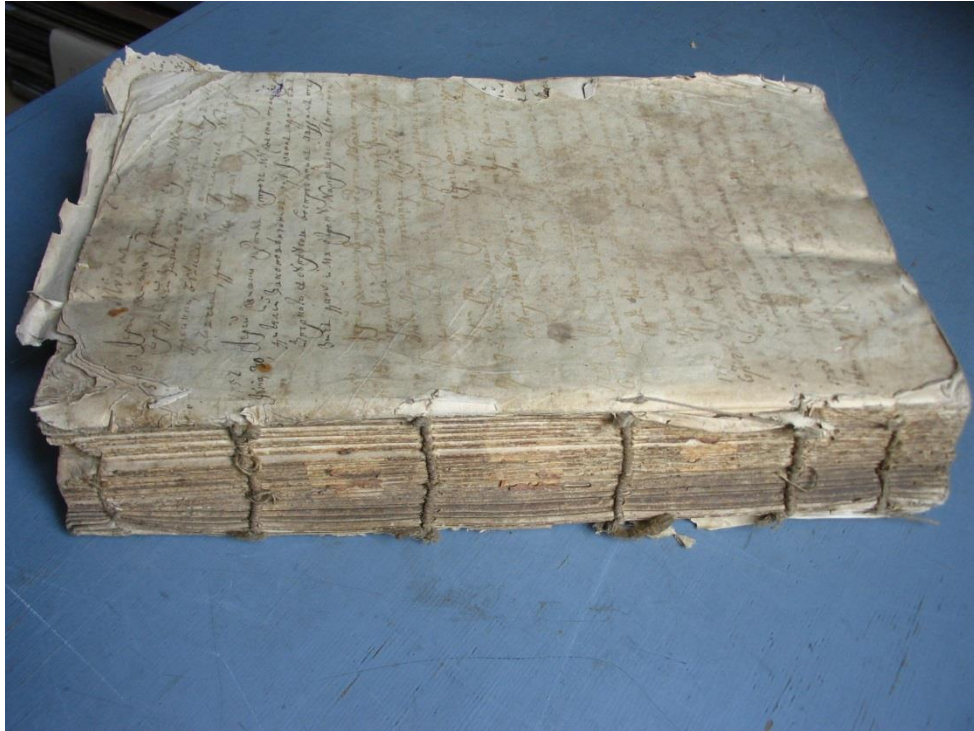
Az ívek többféle merített rongypapírból készültek, 4 zsinigbordára váltva fűzve. Az első (és második?) ív hiányzik. A gerincen piros gerinckasírozó papír töredékei.

A könyvtest eleje-vége szakadt, hiányos, gyűrött. A lapok szélei végig az egész könyvtestben szakadoznak, számfülek, a papír anyaga zsírfoltos, szennyezett, fejnél kiterjedtebb rovarrágás nyomaival.

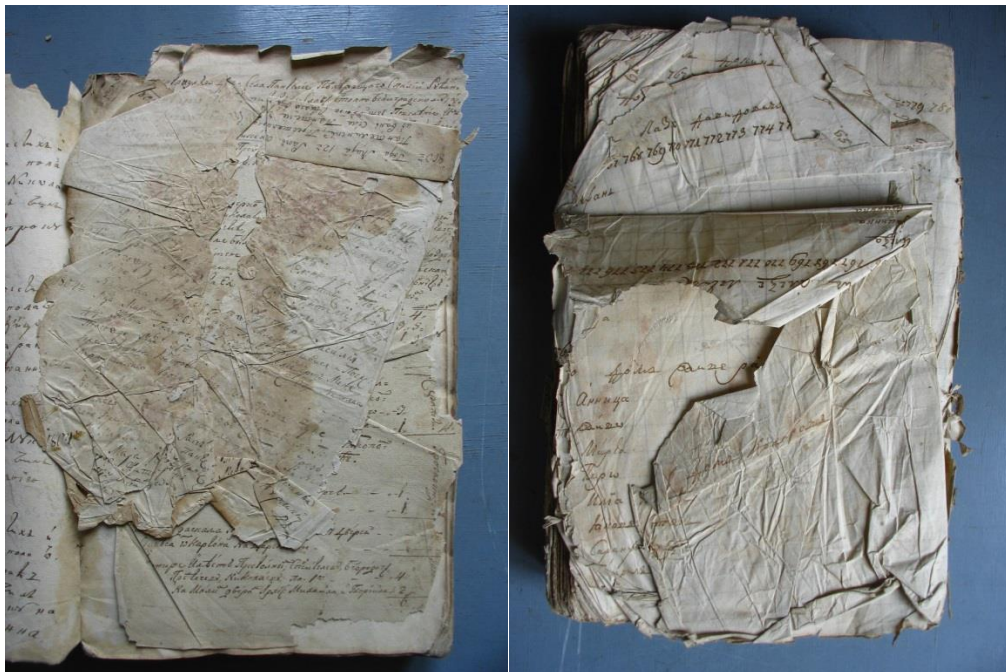
Korábbi penészfertőzés foltjai, mállékonnyá vált területek. Némely részen – főleg a savas tintának köszönhetően – a cellulóz savas degradációjának jelei.

Előzések: Elvesztek, feltehetően eléfűzött lappár volt.

Íróanyag: Különböző vasgallusz tinták, koromtinta (!). Néhol erősen halványultak, helyenként 1. fokozatú tintamarás jelensége. Vörös és kék ceruzás aláhúzások, a 726. oldalon tintaceruza.

A könyvttest restaurálás előtt

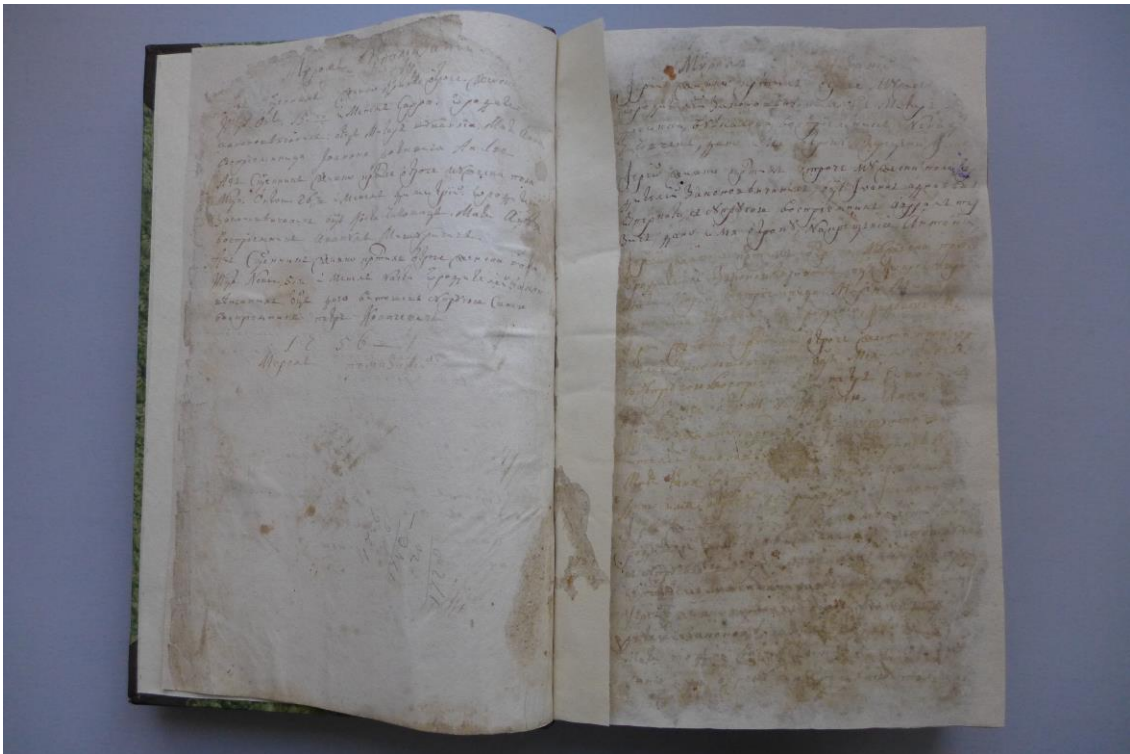
A könyvttest eleje és vége restaurálás előtt

Elvégzett beavatkozások, felhasznált anyagok:

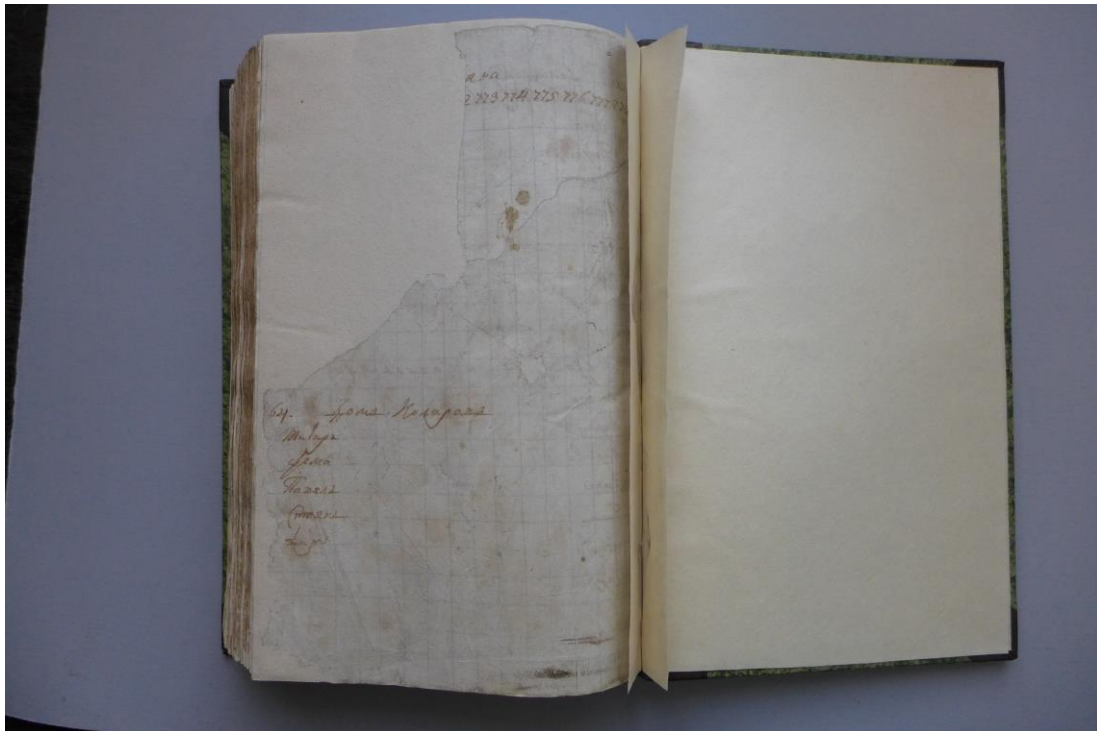
- Restaurálás előtti dokumentáció, lapszámozás elkészítése. A hiányzó első ív(ek) miatt a számozást 21-gyel kezdtük.
- Száraz tisztítás, portalanítás (ecsetelés, radírozás radírporrrel, latex szivaccsal), a kötet szétszedése a fűzémód dokumentálásával.
- Nedves kezelések előtt oldhatósági próbák, szerencsére vízre nem bizonyultak érzékenyek. Mosás zsíralkoholszulfátban. Savtalanítás kalcium-hidroxid 8-9 pH-jú oldatában.
- Szárítás párhuzamosan a mosással, a nem öntött lapoknál utántenyvezés szükség szerint hidroxipropil-cellulózzal (izopropanolban oldva).
- Hiányok kiegészítése nedves közegű papíröntéssel. Az öntőpép beőrölt Fabriano Ingres papírokból (ISO 9706 minőségű). Öntés közbeni enyvezés metilcellulózzal.
- Az ívek fűzése új kenderzsineg bordákra az eredeti fűzést rekonstruálva. A kezdő (21. számú) oldal elé - papírcsíkokkal jelezve a hiányt – feltételezett helyére befűztük az egyik kiesett lapot. A hiányokat a további helyeken is öntött papír csíkokkal jeleztük.
- Új előzékek japán papírból, két-két lappár, a táblára kiragasztott betáblázócsíkkal.
- Gömbölyítés, gerinckasírozás japán papírral. Ragasztók: bőrenyv és búzakeményítő.
- Néhány napos préseléssel próbáltuk megelőzni a deformitás újra kialakulását. Ennek ellenére a már teljesen elkészült kötés a későbbiekben visszalazult egyenes háttúra.
- A kötet betáblázása (új szürkelemez táblák, enyv, keményítő). Kötésrekonstrukció készítése a gyűjteményben előforduló anyakönyveket véve alapul: félbőr, bőrsarkak (bőr: Hewit and Sons Ltd.), keményítő festésű borítópapír (Fabriano Ingres papír).
- Szürkelemez tároló doboz készítése.
- Mellékletek: eredeti fűzőszálak, bordák, beírt könyvjelző cédula.
- Restaurálás utáni dokumentáció készítése.

Az elkészült kötés

A kiegészített első lapok a hiány jelzésével

A kiegészített utolsó lap a rekonstruált előzékkel és a hiányt jelző csíkokkal

Szentendre, 2016. január 4.

Fehrentheil H. H.

Fehrentheil Henriette

A Magyar Restaurátorok Egyesületének tagja

ARS ALBA Bt.
2000 SZENTENDRE
ALKOTMÁNY U. 14.
T: 26/315-456